

Møteprotokoll

Sør-Hålogaland bispedømmeråd

2020-2023

Møtedato: 24.09.2020 kl. 09:00

Møtested: Radisson Blu hotel, Bodø

Arkivsak: 19/04000

Til stede: Hanne Jakobsen (Nominasjonsk. liste)
Per Kristian Skorpen (Nominasjonsk. liste)
Odvar Nordnes (Åpen folkekirke)
Tiril Beathe Sørensen (Nominasjonsk. liste)
Ingrid Olsen (Åpen folkekirke) (f.o.m. sak 52/20)
Hugo Johansen (Nominasjonsk. liste)
Kurt Solstrøm (samisk representant)
Rolf Steffensen (geistlig representant)
Gro Bergrabb (lek kirkelig tilsatt representant)
Ann-Helen F. Jusnes (biskop)

Møtende
varamedlemmer: Lars Evan Lauritzen (Åpen folkekirke)

Forfall: Tanja Fatima Nyjordet (Åpen folkekirke)

Andre: Ole Christian Erikstad (stiftsdirektør)
Omar Aardal (møtesekretær)
Jan Ivar Vorren (tillitsvalgt PF) (sak 50/20)
Trine Nordvik Løkås (rådgiver) (sak 50 samt orienteringssak om personaloversikt)
Ragnhild Strauman (rådgiver) (sak 52, 54 og 55/20)
Brita Bye (rådgiver) (sak 53, 57 og 58/20)

Protokollfører: Omar Aardal

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

[48/20](#) Godkjenning av innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020

Godkjenning av protokoll

[49/20](#) Godkjenning av protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 11. juni 2020

Tilsettingssaker

[50/20](#) Tilsetting av sokneprest i Lofoten prosti, med særskilt tjenestested Flakstad og Moskenes - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Saker til behandling

[51/20](#) Økonomirapport pr. 31. august 2020 - Sør-Hålogaland bispedømme

[52/20](#) Valg av kandidater til Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg

[53/20](#) Prosjektsøknad "Utvikling av en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke"

[54/20](#) Omfordeling av midler fra "Årets kirkelige prosjekt"

[55/20](#) Utsettelse av frist for godkjenning av justert gudstjenesteordning

[56/20](#) Søknad om navneendring Domkirken sokn

[57/20](#) Høring - Kristne migranter

[58/20](#) Høring - frivillighet i Den norske kirke

Orienteringssaker

[59/20](#) Orienteringssaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020

Referatsaker

[60/20](#) Referatsaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020

Godkjenning av innkalling og saksliste

48/20 Godkjenning av innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	48/20

Forslag til vedtak

Følgende saker behandles for lukkede dører:

- Tilsettingssaker
- Orienteringssaker som gjelder bemanningsoversikter kontor og presteskap.

Innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020 godkjennes.

Møtebehandling

Det ble informert om at Ingrid Olsen hadde meldt sein ankomst på grunn av kansellert flygning (hun ankom kl. 10.20 og deltok fra og med sak 52/20).

Møteleder foreslo av praktiske grunner følgende endringer i rekkefølge på sakene:

- Orienteringssak om personaloversikt tas direkte i etterkant av tilsettingssaken.
- Sak 53/20 behandles etter sak 58/20

Det framkom ingen motforestillinger mot dette.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Følgende saker behandles for lukkede dører:

- Tilsettingssaker
- Orienteringssaker som gjelder bemanningsoversikter kontor og presteskap.

Innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020 godkjennes.

Godkjenning av protokoll

49/20 Godkjenning av protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 11. juni 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	49/20

Forslag til vedtak

Protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 11. juni 2020 godkjennes

Møtebehandling

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 11. juni 2020 godkjennes

Tilsettingssaker

50/20 Tilsetting av sokneprest i Lofoten prosti, med særskilt tjenestested Flakstad og Moskenes

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	50/20

Møtebehandling unntatt offentlighet

Votering

Vedtatt med 10 stemmer

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Som sokneprest i Lofoten prosti, med særskilt tjenestested Flakstad og Moskenes sokn tilsettes

Jorunn Tetlie

Stiftsdirektør fastsetter oppstartsdato og lønn.

Dersom kandidaten takker nei til stillingen, lyses den ut på nytt.

Saker til behandling

51/20 Økonomirapport pr. 31. august 2020 - Sør-Hålogaland bispedømme

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	51/20

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd tar økonomirapport per 31. august 2020 til etterretning.

Møtebehandling

Stiftsdirektøren orienterte om den framlagte økonomirapporten.

Det kom spørsmål om hva som skjer med «oppspart mindreforbruk». Kan det disponeres eller kan det bli trukket tilbake?

Stiftsdirektøren svarte at signaler fra Kirkerådet går ut på at en ønsker å gi bispedømmene forutsigbarhet. Men det kan likevel ikke utelukkes at ubrukte midler kan bli inndratt.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd tar økonomirapport per 31. august 2020 til etterretning

52/20 Valg av kandidater til Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	52/20

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd oppnevner Nils Jøran Riedl og Solveig Seines som sine kandidater til Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg 2021-2024.

Møtebehandling

Saksbehandler/rådgiver Ragnhild Strauman orienterte om saken og påpekte at det er viktig å få inn representasjon fra vår landsdel i utvalget. Nord-Norge har tidligere i liten grad vært synlig i pilegrimssammenheng.

Flere av medlemmene ga uttrykk for at det er viktig at vår nordlige landsdel blir representert i Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg.

Momenter som var framme i samtalen:

- Betydningen av å få inn synspunkter fra de samiske områdene. Her finnes muligheter for å skape nye tradisjoner.
- Bodø - Europeisk kulturhovedstad 2024 - et viktig argument for at Sør-Hålogaland bør være representert.
- Viktig med representasjon fra nord for å få synliggjort sjøen som ferdselsveg i pilegrimssammenheng.
- Pilegrim er for noen en fin inngang til kontakt med kirka.
- Sør- og Nord-Hålogaland har gjennom Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsregionen (SKKB) kontakter i bl.a. Russland. Dette kan bidra til å utvide perspektivet i Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd oppnevner Nils Jøran Riedl og Solveig Seines som sine kandidater til Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg 2021-2024.

53/20 Prosjektsøknad "Utvikling av en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	53/20

Før saken ble tatt til behandling ba Rolf Steffensen om ordet og reiste spørsmål om habilitet for medlemmene Kurt Solstrøm og Rolf Steffensen.

Bakgrunnen for dette var at begge hadde deltatt i utarbeidelsen av prosjektsøknaden som skulle behandles.

Både Solstrøm og Steffensen hadde vurdert sin habilitet og kommet fram til at de mente seg å være habile.

Stiftsdirektøren la fram en vurdering fra jurist i Kirkerådet som konkluderte med at begge medlemmene er «ugild» og dermed er å betrakte som inhabil i saken.

Det ble votert over de to medlemmenes habilitet:

Kurt Solstrøm:

- Inhabil 5 stemmer
- Habil 4 stemmer

Rolf Steffensen:

- Inhabil 5 stemmer
- Habil 4 stemmer

Begge medlemmene ble dermed erklært inhabile til å delta i avstemningen.

Videre ble det votert over om de kunne være til stede under behandlingen og delta i ordskiftet. Et enstemmig råd mente at de kunne være til stede.

Forslag til vedtak

1. Sør- Hålogaland bispedømmeråd støtter at det igangsettes et arbeid med «Utvikling av en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke» med utgangspunkt i Tysfjord og Hamarøy menigheter. Dette vil kunne være et verdifullt bidrag lokalt, regionalt og nasjonalt for utvikling av lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke.
2. Sør- Hålogaland bispedømmeråd innvilger en engangssum til oppstart og utvikling av prosjektet på kr 400.000,- til bruk i prosjektperioden. Dette blir utbetalt i 2020 og kan brukes til og med 2023.
Ut over denne engangssummen kan ikke Sør- Hålogaland bispedømmeråd forplikte seg på å yte økonomisk støtte til drift av prosjektet.
Det forutsettes årlig rapportering på bruk av midlene ut prosjektperioden.
3. Biskop og bispedømmeråd ønsker å være representert i styringsgruppen ved prosten i Ofoten.

Møtebehandling

Saksbehandler/rådgiver Brita Bye orienterte om saken.

Flere av medlemmene ga uttrykk for glede over initiativet som nå er kommet fra Tysfjord og Hamarøy.

Det ble også bedt om at denne saken løftes fram både i media og på nasjonalt nivå i kirka.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

1. Sør- Hålogaland bispedømmeråd støtter at det igangsettes et arbeid med «Utvikling av en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke» med utgangspunkt i Tysfjord og Hamarøy menigheter. Dette vil kunne være et verdifullt bidrag lokalt, regionalt og nasjonalt for utvikling av lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke.
2. Sør- Hålogaland bispedømmeråd innvilger en engangssum til oppstart og utvikling av prosjektet på kr 400.000,- til bruk i prosjektperioden. Dette blir utbetalt i 2020 og kan brukes til og med 2023.

Ut over denne engangssummen kan ikke Sør- Hålogaland bispedømmeråd forplikte seg på å yte økonomisk støtte til drift av prosjektet. Det forutsettes årlig rapportering på bruk av midlene ut prosjektperioden.

3. Biskop og bispedømmeråd ønsker å være representert i styringsgruppen ved prostens i Ofoten.

Kurt Solstrøm ba om å få inn følgende protokolltilførsel:

«Det rettes sterk kritikk av behandlingen av sak 53/20. Ett av de viktigste prinsippene med samisk representasjon i bispedømmerådet er at samene selv er med i behandlingen av saker som er av en slik karakter som denne sak.

I behandlingen av denne viktige saken ble samiske representasjonen utelukket, dette er svært kritikkverdig og det påpekes at det må tilstrebes til det ytterste at det er samisk representasjon i saker som har betydning for samisk kirkeliv.»

54/20 Omfordeling av midler fra "Årets kirkelige prosjekt"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	54/20

Forslag til vedtak

1. Ordningen med «Årets kirkelige prosjekt» avvikles.
2. Restmidler tilknyttet «Årets kirkelige prosjekt», som er avsatt i balansen, omdisponeres til kultur- og kirkemusikalske tiltak for 2021. Midlene kan kun utbetales til prosjekter der menighets- eller fellesråd står som søker.
3. Det sendes ut brev til menighetsrådene i bispedømmet som informerer om at ordningen «Årets kirkelige prosjekt» er avviklet, samt hvordan restmidlene er bestemt brukt.

Møtebehandling

Stiftsdirektøren orienterte kort om saken.

Biskopen ga uttrykk for at ordningen med «Årets kirkelige prosjekt» har hatt stor betydning og bidratt til å skape engasjement og fellesskap på tvers av sokne- og prostigrenser i vårt bispedømme. Slik sett er det vemodig å avvikle ordningen. Hun ønsket likevel ikke å fremme noe alternativt forslag.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

1. Ordningen med «Årets kirkelige prosjekt» avvikles.
2. Restmidler tilknyttet «Årets kirkelige prosjekt», som er avsatt i balansen, omdisponeres til kultur- og kirkemusikalske tiltak for 2021. Midlene kan kun utbetales til prosjekter der menighets- eller fellesråd står som søker.
3. Det sendes ut brev til menighetsrådene i bispedømmet som informerer om at ordningen «Årets kirkelige prosjekt» er avviklet, samt hvordan restmidlene er bestemt brukt.

55/20 Utsettelse av frist for godkjenning av justert gudstjenesteordning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	55/20

Forslag til vedtak

Menighetsrådene i Sør-Hålogaland bispedømme får utsatt frist for å vedta justert gudstjenesteordning. Fristen utsettes fra 1. søndag i adventstiden 2020 til 31. mars 2021. Dersom en menighet mot formodning ønsker liturgisk musikk eller tekstmateriale som ikke er med i den justerte ordningen, må det sendes en begrunnet søknad til biskopen via prosten innen samme dato. Siste frist for implementering av den justerte gudstjenesteordningen er 1. pinsedag 2021.

Møtebehandling

Saksbehandler/rådgiver Ragnhild Strauman orienterte om bakgrunnen for saken.

Flere av medlemmene ga uttrykk for at de stilte seg positive til at det foreslås utsetting av fristen.

Rolf Steffensen fremmet forslag om å stryke formuleringen «mot formodning» i tredje setning av vedtaksforslaget.

Dette fikk enstemmig tilslutning.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Menighetsrådene i Sør-Hålogaland bispedømme får utsatt frist for å vedta justert gudstjenesteordning. Fristen utsettes fra 1. søndag i adventstiden 2020 til 31. mars 2021. Dersom en menighet ønsker liturgisk musikk eller tekstmateriale som ikke er med i den justerte ordningen, må det sendes en begrunnet søknad til biskopen via prostene innen samme dato. Siste frist for implementering av den justerte gudstjenesteordningen er 1. pinsedag 2021.

56/20 Søknad om navneendring Domkirken sokn

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	56/20

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd godkjenner navneendringen.

Nytt navn blir «Bodø domkirkes sokn».

Navn på menigheten og menighetsrådet vil dermed også bli endret til «Bodø domkirkes menighet» og «Bodø domkirkes menighetsråd».

En ber om at menighetsrådet følger opp navneendringen overfor aktuelle offentlige registre (Brønnøysundregistrene, Kartverket mv.).

Møtebehandling

Saksbehandler/rådgiver Omar Aardal orienterte om bakgrunnen for saken.

Biskopen foreslo følgende omformulering av første setning i forslag til vedtak: «Sør-Hålogaland bispedømmeråd godkjenner søknad om navneendring fra domkirken menighetsråd i Bodø.»

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd godkjenner søknad om navneendring fra domkirken menighetsråd i Bodø.

Nytt navn blir «Bodø domkirkes sokn».

Navn på menigheten og menighetsrådet vil dermed også bli endret til «Bodø domkirkes menighet» og «Bodø domkirkes menighetsråd».

En ber om at menighetsrådet følger opp navneendringen overfor aktuelle offentlige registre (Brønnøysundregistrene, Kartverket mv.).

57/20 Høring - Kristne migranter

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	57/20

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd støtter forslag til vedtak slik det framgår i dokumentet «Sak om Kristne migranter til høring i bispedømmene» med følgende kommentarer:

De viktigste perspektivene i saken:

- Det viktigste forholdet er at Den norske kirke som majoritetskirke i liten grad har lyktes med å møte migranter som er i en minoritetsposisjon. Dette på tross av at samfunnet rundt kirken blir stadig mer flerkulturelt. Hovedhensikten i høringen er tydeliggjort ved *«at kristne migranter som ønsker en tilknytning til en menighet i Den norske kirke skal bli tatt imot og oppleve seg som fullverdige deltakere i fellesskapet»*.

Vi er en del av den verdensvide kirke. Dette synliggjør nødvendigheten av at en folkekirke gjenspeiler mangfoldigheten i samfunnet. Samtidig er det en utfordring at Den norske kirke kan fremstå som en kirke der det er vanskelig å se denne flerkulturen gjenspeilt.

For å arbeide med denne utfordringen er vi nødt til å arbeide selvkritisk og ærlig med Den norske kirkes selvforståelse. Dette fordi dette i stor grad handler om holdninger og kultur.

- Tallet på medlemmer i Den norske kirke er synkende, mens tallet på kristne med migrantbakgrunn øker. Utfordringen er at migrantene skal oppleve tilhørighet til Den norske kirke og engasjere seg. Hvis kirken er mer bevisst på å åpne mer for kristne migranter, vil kirken kunne gjenspeile en større bredde i folkekirken enn det den gjør i dag.

- Kristne migranter er en viktig ressurs for kirken. Det er fremdeles en forholdsvis ensartet sammensetning av kirken når det gjelder ledere, ansatte og menighetsmedlemmer. Her er det et stort og uutnyttet potensial når det gjelder å rekruttere migranter til frivillig arbeid, kirkelige verv, samt som søkere til kirkelige stillinger.

- Den norske kirke bør styrke sitt økumeniske arbeid i forhold til migrantmenigheter.

- Migrasjon er også sentralt for misjonen. Kirken har siden den første tiden bredt seg ut til hele verden gjennom mennesker som av ulike grunner har reist fra hjemlandet og etablert seg i andre land. Kristne migranter fra hele verden kan tilføre Den norske kirke, som en del av den verdensvide kirke, mye verdifullt.

- Forslaget til vedtak er de «Ti kjennetegn for Den norske kirke i en ny tid». Disse er ment å være utfordringer og forpliktelser i det videre arbeidet.

Hva som bør prioriteres i det videre arbeidet med saken:

- Dokumentet og de «Ti kjennetegn» kan bære preg av «oss-de»-tenkning og at migranter omtales som en relativt ensartet gruppe. Samtidig forstår vi ut fra dokumentets kjerne at dette ikke er intensjonen. Det synliggjør imidlertid hvor komplekst og vanskelig det er å omtale og utøve dette arbeidet på en likeverdig måte.

- Holdningsskapende arbeid er viktig for å fremme det flerkulturelle og sikre inkludering på alle plan i kirken.

- Kristne migranter bør bli møtt og sett på som ressurser for lokalkirken, på lik linje med andre kirkemedlemmer. De kristne migrantene kan bli usynlige blant oss, der de kanskje føler at Den norske kirkes måte å drive på ikke passer for dem. Det er uheldig dersom våre kulturelle rammer stenger for at de skal kunne føle seg hjemme i kirken.

I denne sammenheng handler det mer om inkluderingskultur enn teologi.

- Kristne migranters kompetanse og kunnskap om egen tro, kultur og etnisitet bør tas på alvor og anerkjennes bedre enn det høringen vektlegger. Høringen beskriver i for stor grad hva vi som majoritetskirke skal gjøre for de som er i en minoritetsposisjon, uten å anerkjenne dem som eksperter på eget liv, tro og kultur.

- Det må arbeides målrettet for å rekruttere kristne migranter og kristne med flerkulturell bakgrunn til kirkelig tjeneste og til frivillig engasjement i kirken. Dette for å oppnå en større grad av representativitet i kirkens arbeid, og at sammensetningen av kirkelige ansatte og folkevalgte gjenspeiler befolkningsmangfoldet. Veiledning, kompetanseheving og kunnskapsdeling er viktig i denne sammenheng.

- Det er viktig at kirken synliggjør sin holdning når det gjelder diskriminering og rasisme generelt, samt ivaretagelse av migranter med LHBT. Den norske kirke bør kunne være et trygt rom for de som føler seg utsatt.

- Det må oppmuntres til mer kontakt mellom migrantmenigheter og lokale menigheter. Det må anerkjennes at mange har behov for å holde gudstjeneste med liturgi på sitt eget språk og derfor naturlig først søker til sin migrantmenighet. Den norske kirke kan for eksempel arrangere dialogsamlinger og ha felles arrangementer for å få kontakt. Tilbud om leie av kirkelige lokale gjøres mange steder. Gode eksempler må deles til andre menigheter.

- På menighetens og kirkens nettsider bør man være bevisst på å bruke historier, bilder og tekst fra menighetene der det flerkulturelle også er synlig.

Kommentarer til de «10 kjennetegn»:

- Selv om det er en god intensjon med dokumentet og saken, kan målet og hva en konkret ønsker å oppnå fremstå forholdsvis utydelig. De «10 kjennetegn» kan synes

vidtfavnende og bli for omfattende og vage. Disse tiltakene kunne generelt vært brukt i mange av Den norske kirkes satsningsområder. Derfor kan de «10 kjennetegn» med fordel kuttes ned og spisses inn mot arbeidet med en flerkulturell kirke.

- Det foreslås et eget punkt om «kulturåpent arbeid» i de «Ti kjennetegn». Kulturarbeid i kirken er en viktig arena der mange kan føle seg velkomne. Å møtes gjennom musikk, sang, kunst og mat kan være en god måte å møtes på uansett språk og bakgrunn. Kirkens kulturarbeid kan her oppleves som et lavterskeltilbud.

- Kjennetegn 1 «Dialogisk ydmykhet»: Begrepet «dialogisk ydmykhet» kan forstås på flere måter. På hvilke premisser har man dialog? Opplevs bruken av begrepet likeverdig? Vi foreslår at begrepet «ydmykhet» tas ut.

- Kjennetegn 5: «Mangfoldige gudstjenester»: For å unngå at inkludering blir et forsøk på assimilering, må det oppfordres til at gudstjenesteliv og annen menighetsvirksomhet lar seg prege av de lokale medlemmenes bakgrunn og kulturelle uttrykk. Justeringen av gudstjenesteordningen kan oppleves som en innstramning av lokale variasjoner og musikkvalg. Det må legges til rette for nødvendig fleksibilitet i ny gudstjenesteordning, slik at det gis større åpenhet for at gudstjenestene kan inneholde språklig og kulturelt mangfold i kirken.

- Kjennetegn 7 og 8: Arbeidet med barn og unge bør prioriteres. Barn og unge er de viktigste målgrupper med tanke på fremtiden og holdningsarbeid.

- Ordet «sensitiv», for eksempel «kultursensitiv trosopplæring» og «sensitiv» under kjennetegn 6, kan oppleves misvisende. Ordet kan forveksles med for eksempel «ømt/ forsiktig». Vi tolker ulikt og foreslår at ordet sensitivt byttes ut med ordet «åpenhet» som også kan bety «lyttende».

- Det er viktig å støtte og videreutvikle de lokale tiltakene som allerede finnes. Flyktningkrisen i 2015 ga mange menigheter i by og bygd et stort kunnskapsløft, bevissthet og større trygghet i hvordan innlemme og inkludere våre nye landsmenn. Flere steder samarbeider kirken med ulike statlige og kommunale etater, institusjoner, frivillige organisasjoner og trosbaserte miljøer om å invitere flyktninger til aktiviteter, sosiale samvær og gudstjenester. Menigheter har gjennom dette arbeidet fått flere frivillige blant migrantene, samt økt deltakelse av migranter i menighetsarbeidet. Det er viktig at dette arbeidet synliggjøres og holdes oppe.

Andre kommentarer:

Sør-Hålogaland bispedømmeråd er glad for at Kirkerådet legger frem denne saken. Å forsterke kirken slik at den blir en global og flerkulturell folkekirke utfordrer oss. Vi må reflektere hva det vil si å være majoritetskirke i møte i møte med kulturelle minoriteter og enkeltindivider, og majoritetskirken må være villig til å endre seg for å være en mangfoldig kirke i praksis.

Møtebehandling

Saksbehandler/rådgiver Brita Bye orienterte om bakgrunnen for saken.

Fra flere av medlemmene kom det fram synspunkter på at denne saken burde få en mer grundig behandling.

Andre kommentarer i møtet:

- «Få kristne migranter kjenner seg hjemme i Den norske kirke. Et flertall vil nok velge andre menigheter.»
- «I høringsnotatet reflekteres det ikke over Den norske kirkes selvforståelse, inkludert navnet. Vi mislykkes i å være kirke for alle.»

Biskopen fremmet følgende forslag:

«Sør-Hålogaland bispedømmeråd beklager at høringen om kristne migranter ikke får den behandling som var tenkt i Kirkemøtet 2020.

Denne saken fordrer en bredere behandling, ikke minst er det nødvendig med en gjennomgang av hva det betyr at Den norske kirke er en majoritetskirke.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd vil derfor primært foreslå at saken utsettes til Kirkemøtet 2021.

Sekundært vil Sør-Hålogaland bispedømmeråd svare på høringen som slik:

Stiftsdirektør gis fullmakt til å innarbeide kommentarer fra møtet i det framlagte forslaget til høringsuttalelse.»

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd beklager at høringen om kristne migranter ikke får den behandling som var tenkt i Kirkemøtet 2020.

Denne saken fordrer en bredere behandling, ikke minst er det nødvendig med en gjennomgang av hva det betyr at Den norske kirke er en majoritetskirke.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd vil derfor primært foreslå at saken utsettes til Kirkemøtet 2021.

Sekundært vil Sør-Hålogaland bispedømmeråd svare på høringen som slik:

Stiftsdirektør gis fullmakt til å innarbeide kommentarer fra møtet i det framlagte forslaget til høringsuttalelse.

58/20 Høring - frivillighet i Den norske kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	58/20

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd støtter forslag til vedtak slik det framgår av høringsnotatet «Frivillighet i Den norske kirke», og har følgende kommentarer:

Hva som er de viktigste perspektivene i saken:

Den norske kirke er i stor grad avhengig av frivillige. Uten dem vil svært mye av det som foregår i Den norske kirke stoppe opp.

Kirka har mange oppgaver som skal løses – til det trengs både frivillige og ansatte. Mennesker har engasjement, ser uløste oppgaver og kjenner ansvar for å bidra. Det er viktig å ha fokus på at det er de riktige oppgavene som blir løst – og at frivillige får bidra med noe de opplever som meningsfylt.

Her må en finne god balanse mellom:

- På den ene side: kirka som oppdragsgiver definerer hva / hvordan. Må tørre å gi direkte og konkrete utfordringer
- På den annen side: frivillige selv ser uløste oppgaver og tar selv initiativ. Fra kirka sin side må det legges til rette for at disse får utfolde seg («la blomstene blomstre»)

Den enkelte må gis anerkjennelse for innsats i frivillig arbeid, f.eks. gjennom attester eller tjenestebevis. En god CV styrkes av at frivillig arbeid er synliggjort.

Rekruttering av frivillige – et aktivt barne- og ungdomsarbeid er viktig rekrutteringsarena både for oppvoksende generasjoner og for voksne/foreldre til innsats på flere områder.

Hva som bør prioriteres i det videre arbeidet med saken:

I høringsnotatets forslag til vedtak er det listet opp i 7 punkter hva Den norske kirke vil:

- 1. tilrettelegge for at ressurser og engasjement tas i bruk hos alle som vil bidra*
- 2. øke fokus og kompetanse på frivillighet og frivillighetsledelse*
- 3. sikre rammer og rutiner som bidrar til trygghet og god etisk praksis*
- 4. kommunisere om kirken slik at det skaper motivasjon til å bidra*
- 5. samhandle aktivt med organisasjoner, kommuner og næringsliv*
- 6. motivere og legge til rette for økt deltakelse gjennom givertjeneste og innsamling*
- 7. innhente og formidle kunnskap om hva som bidrar til å fremme frivilligheten i kirken.»*

En oppfatter ikke at rekkefølgen i listen er uttrykk for en prioritering.

Til punkt 1: «Frivillige er myndige, aktive og skapende» (sitat Gunleiksrud Raaum, VL 11.09.2020)

Til punkt 2: Ledelse av frivilligarbeidet må være basert på kunnskap.

Til punkt 3: Trygge rammer og rutiner skal være en selvfølge og må ha kontinuerlig fokus.

Til punkt 4: Det skal være naturlig for medlemmer av Den norske kirke å si: «Jeg er god nok for kirka og kirka er god nok for meg.»

Til punkt 5: FNs bærekraftsmål er verdens felles mål for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stanse klimaendringene innen 2030. Disse danner et naturlig og kjærkomment grunnlag for:

- Samarbeid med organisasjoner. Tradisjonelt har frivillig innsats i kirka i stor grad foregått gjennom eller i samarbeid med organisasjoner.
- Samarbeid med det offentlige – kommuner, institusjoner mv
- Samarbeid med næringsliv
- Internasjonalt engasjement

Til punkt 6: I kirkelig sammenheng har givertjeneste og innsamling lange tradisjoner og har vært av stor betydning for kirkas økonomi. Det er nærliggende å spørre om dette skal sidestilles med annen direkte innsats i frivillig arbeid?

Til punkt 7: Frivilligarbeidet må finne sin form i dagens og framtidens kirke. Vi må erkjenne store endringer de siste tiårene og spørre om hvilke erfaringer en har gjort? Dette bør vinkles positivt ved at en sørger for å løfte fram de gode historiene.

Andre kommentarer til saken og videre arbeid med den

Frivillighetens år i 2022

Regjeringen har varslet at 2022 skal markeres som «Frivillighetens år» Som en betydelig aktør innen frivillig arbeid er det viktig at kirka er synlig i markeringen av frivillighetsåret 2022.

Møtebehandling

Saksbehandler/rådgiver Omar Aardal orienterte om bakgrunnen for saken.

Synspunkter som ble fremmet i møtet:

- «Ordet «frivillig» er vanskelig, i kirka er vi medlemmer. Og som medlemmer kan vi være enten ansatte eller ikke ansatte.»
- «Den norske kirke er ingenting uten medlemmer. Frivillige er ikke en gruppe i kirka, de er kirka. Kan ordet medarbeider brukes i stedet for frivillig?»
- «Noen liker ikke å bli kalt frivillige, vil heller være ildsjeler»
- «Handler om å vekke engasjement til å ta ansvar»
- «Hvordan blir en tatt imot som frivillig? De ansatte må ha en bevissthet på at vi tar imot»
- «Frivillig innsats er i større grad blitt noe som folk «shopper», dvs at de bidrar noe her og noe der. Færre står i det samme arbeidet over mange år»

- «Kan det legges til rette for bruk av frivillige til oppgaver som ellers gjøres av ansatte?»
- «Diakon, kantorer og kateketer har følgende formulering i sin tjenesteordning: «har medansvar for å rekruttere, utruste og veilede frivillige medarbeidere». Kunne dette ansvaret vært klarere definert også for andre kirkelige stillinger?»
- «Kirka er oss»
- «Det er behov for en grenseoppgang mellom kirka og de kirkelige organisasjonene»
- «Viktig å definere og konkretisere hva frivillige skal gjøre»

Møtesekretær mottok i løpet av møtet følgende skriftlige sammenfatning fra biskopen:

- 1) *Den norske kirke er avhengig av engasjerte medlemmer. Det er de som driver det lokale menighetsarbeid.
Samtidig har Den norske kirke ansatte som har spesielle oppgaver og demokratisk valgte som har oppgaver ifølge lovgivning.
Det er helt avgjørende at disse tre nivåer i kirken samarbeider og ser seg selv som Den norske kirke.
Utgangspunktet for enhver tjeneste i kirken er at vi er satt inn i Guds rike og kirken gjennom dåpen.*
- 2) *I samarbeidet i kirken trenger vi:*
  - a) *En behovskartlegging av oppgaver i den enkelte menighet.*
  - b) *En plan for hvordan ulike medlemmer kan engasjeres i kirkelig arbeid.*
  - c) *Oppfølging og lederutvikling.*
  - d) *En avklaring av forholdet mellom de ansatte og de øvrige medarbeidere i Den norske kirke.*
  - e) *Kompetanseheving for alle som engasjerer seg.*
  - f) *Den viktigste oppgaven jeg har som kristen er å møte opp.*

Det ble fremmet et omforent forslag om at stiftsdirektør gis fullmakt til å innarbeide synspunkter fra møtet i det framlagte forslag til vedtak.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Stiftsdirektør gis fullmakt til å innarbeide synspunkter fra møtet i det framlagte forslaget til høringsuttalelse.

Orienteringssaker

59/20 Orienteringssaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	59/20

Forslag til vedtak

Framlagte orienteringssaker 24. september 2020 tas til orientering

Møtebehandling

Følgende orienteringssaker ble lagt fram:

- Bemanningsoversikt presteskapet - *unntatt offentlighet*
- Bemanningsoversikt kontoret - *unntatt offentlighet*
- Orientering om endring i Gravferdsloven fra 1. januar 2021
- Referat fra møte Samarbeid Menighet og Misjon Sør-Hålogaland 21. august 2020
- Høring – Arbeidsgiverstrategi – administrativt behandlet

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Framlagte orienteringssaker 24. september 2020 tas til orientering

Referatsaker

60/20 Referatsaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 24. september 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2020-2023	24.09.2020	60/20

Forslag til vedtak

Framlagte referatsaker 24. september 2020 tas til orientering

Møtebehandling

Sakslista til Kirkemøtet 2020 var lagt inn som referatsak uten at det ble brukt tid på selve dokumentet. Rådet ønsker å samles i forkant av Kirkemøtet for å samsnakkes. Det tas sikte på å få dette til torsdag 8. oktober kl. 13.00.

Votering

Enstemmig

Sør-Hålogaland bispedømmeråds vedtak

Framlagte referatsaker 24. september 2020 tas til orientering.